

Dumitru Liliana

ISLAMUL DIN PERSPECTIVĂ
DOCTRINARĂ LITERARĂ ȘI
CREȘTINĂ

Editura Sfântul Ierarh Nicolae

2010

ISBN 978-606-8129-21-1

**Lucrare publicată în Sala de Lectură a Editurii Sfântul Ierarh
Nicolae, la adresa <http://lectura.bibliotecadigitala.ro>**

CUVÂNT ÎNAINTE

Prezenta lucrare dezvăluie principalele aspecte ale credinței islamice așa cum sunt receptate din perspective unui creștin, încercând să punteze, în formă accesibilă, personaje, evenimente, învățături ale Coranului, facilitând accesul doritorilor la cunoasterea doctrine textului coranic, atât cât îi este permis unui creștin să o facă – știut fiind că musulmanii nu autorizează nici o traducere a Coranului (decât pe cea în limba turcă), pornind de la convingerea că traducerile știrbesc învățătura sfântă dată de Allah prin învățătorul lor Mahomed.

Fiecare dintre capitolele lucrării de față prezintă comparativ, din perspectivă teologică credința islamică în comparație cu cea creștin- ortodoxă.

Lucrarea poate fi considerată un material util, o primă apropiere în cunoașterea din perspectivă istorică dar și literară a textului, pentru creștinii interesați de cunoașterea Coranului dar și a aspectelor de viață specifice musulmanilor.

Autorul

CAP. 1 RELIGIA ISLAMICĂ

Cap. I . ISLAMUL – SEMNIFICAȚIA TERMENULUI

Termenul „islam” desemnează religia monoteistă care are ca bază Coranul, al cărui profet este Mahomed.

Prin extensie termenul „islam „ desemnează totalitatea țărilor sau a teritoriilor care au această religie.

Termenul „islam” vine din arabă de la verbul „aslama” – „a se supune”, „a se dăruia în întregime „, „a se încredința întru totul” (Lui Dumnezeu). Adeptul religiei islamice este numit în arabă *muslin*. În vechime erau cunoscuți și la noi sub această formă dar ulterior s-a adoptat forma musulman, preluată din limba franceză.

În Europa se folosește în paralel în mod eronat forma mahomedanism – după modelul creștin Hristos – creștinism. Islamul nu este pentru musulmani „mahomedanism,, pentru că Mahomed este un om ca toți oamenii, nu este un fondator de religie ci un reformator.

Mahomed este un exemplu de urmat pentru oameni și este cel căruia i s-a transmis mesajul divin. Pentru musulmani Coranul este cuvântul Lui Dumnezeu devenit Scriptură.

Iisus nu este ca în Sfânta Scriptură –Mântuitorul ci este în Coran unul dintre profeți, fiul Mariei, cel ce vine să continue Revelația pe care o va desăvârși Mahomed.

2. RELIGIA PREISLAMICĂ

Credințele religioase preislamice erau foarte sărace. Credeau în special în destin și în groaza față de spiritele sale. Adorau în special Luna zeități masculine și mai puțin soarele – divinitate feminină. Ca zei aveau și zei locali –Hubal. Divinitatea supremă este însă Allah (– al-Allah – „Zeul”) dar de o mare importanță sunt și zeități feminine – „Zeita” (al Lat) divinitatea soarelui „Puternica”(al Uzza) și Mavat (zeița destinului) – toate trei fiice ale lui Allah.

La arabii nomazi domina fetișismul și naturismul. Zeitățile erau adorate sub forma unor pietre care preînchipuiau zeul respectiv. Uneori aceste pietre nu erau adăpostite în temple

ci în aer liber. În apropierea lor se afla un puț pentru spălările rituale și o arie sacră împrejmuită în care se aflau animalele ce urmau să fie jertfite – capre, oi, cămile. Cu sângele animalelor stropeau idolul iar carnea se consuma de către adoratori la ospățul ritual. Înconjurarea sanctuarului de șapte ori cu dansuri cântece și invocații de vrăji va fi condamnată de către Mahomed drept diabolică. Aveau credința în demoni de care se fereau și se abțineau să îi supere.

Ca obiceiuri de înmormântare – după înhumarea defunctului se obișnuia să se sacrifice o cămilă – i se tăiau picioarele de vie și era lăsată pe mormânt până murea.

3 MAHOMED IBN ABDULLAH.

Aceasta era situația religioasă în jurul anului 600.

Secolul al VII-lea se va dovedi un punct de mare importanță pentru arabi. Vor avea loc în acest secol schimbări importante din punct de vedere religios .

Cel care va face aceste schimbări este Mahomed ibn Abdullah / născut la Mecca în tribul quaraysiților, la sfârșitul secolului al VI-lea . La vârsta de șase ani rămâne orfan și va fi crescut o perioadă de către bunicul Abu Talib. Se spune că la nașterea lui în lume s-a făcut o lumină mare. S-a născut deja circumcis și cu buricul gata tăiat -semne ale unui destin special. La vârsta de doisprezece ani la Borsa, un călugăr creștin recunoaște pe umărul lui semnele profetice. La 25 de ani intră în slujba unei văduve bogate Hadige, cu care se va însura în anul 595, în ciuda diferenței de vârstă dintre ei.

În jurul anului 610 are primele revelații profetice. Ele vor fi notate de cei apropiați lui și vor constitui mai târziu Coranul. În martie 632 Mahomed face ultimul său pelerinaj la Mecca și va rosti o predică considerată testamentul lui (fiindcă a murit la scurt timp)- fragmente ale predicii vor fi inserate în surele din Coran. "Astăzi v-am împlinit legea voastră și am săvârșit asupra voastră darul meu și v-am dat Islamul ca lege."(Coran I-5).

Mahomed moare în data de 8 iunie 632 la Medina, în brațele soției sale favorite Aişa. În camera căreia va fi înhumat și i se va înălța un monument funerar. Mormântul lui este astăzi un loc la fel de venerat ca și KA'BA în lumea arabă.

La aflarea morții profetului, lumea musulmană a rămas consternată. Unii au refuzat această moarte vehiculând ideea ridicării la cer cu trupul a profetului – precum Iisus Hristos în creștinism.

4 MAHOMED PROFETUL

Misiunea lui Mahomed are la bază câteva experiențe extatice care o declanșează:

- Mahomed e numai o descoperire descoperită
- Pe el l-a învățat „Gabriel – cel tare în putere- Domnul priceperii. Și a stat drept și era pe orizontul cel mai înalt” (L III :4-7). . . ” Da, el a văzut cele mai mari din semnele Domnului său „(L III :4-7)
- În sura LXXXI : 22-23, Mahomed spune: „ Și tovarășul vostru este îndrăgit/ El l-a văzut pe orizontul răzvedit (Gabriel)”

Viziunile lui Mahomed au fost însoțite după cum vedem de revelații auditive – singurele pe care Coranul le socoteste drept divine.

O altă revelație se întâmplă într-o peșteră, când îngerul Gabriel i-a pus o carte în mână și i-a spus : Citește! În numele Domnului tău, care a făcut, /a făcut pe om din sânge încheșat!/Citește!Căci Domnul tău este preabun. El este Cel ce ne-a învățat să purtăm condeiul,/ l-a învățat pe om ce n-a știut” (XCVI 1- 5)

În momentul în care Mahomed rostea revelațiile devenea palid, vocea i se schimba și tremura. Aceste semne i-au făcut pe cercetători să îl considere pe Mahomed epileptic. Singura misiune pe care și-o revendică Mahomed este transmiterea mesajului. Unii cred de la început în misiunea lui Mahomed.

Timp de trei ani el transmite mesajele unor apropiați, soției sale Khadigea. Urmează o perioadă mai liniștită ,fără revelații,fără mesaje divine după care primește un nou mesaj:”. . . . nu te-a părăsit Domnul tău și nu te-a urât,/și lumea de apoi este mai bună pentru tine decât cea de aici, / și Domnul tău îți va da și tu vei fi mulțumit” (XCIII 3-5)

În 612 Mahomed are o viziune prin care i se cere să facă publice viziunile sale (revelațiile primite)- „și ce privește îndurarea Domnului tău, vestește-o”. (XCIII 11)

De acum Mahomed își începe apostolatul. I se cere să demonstreze autenticitatea viziunilor sale urcându-se la Cer și aducând o carte (cum făcuseră Moise, Daniel, Mani).

”Originea acestui scenariu urcă până în vremea legendei regelui mesopotamian Emmenduraki și se leaga de ideologia regală” (cf. G. Wiedengren „ The Ascension of the Apostle and the Heavenly book” la Mircea Eliade în „Istoria credințelor și ideilor religioase”, pag. 77)

Tradiția islamică spune că între anii 617-619 Mahomed ar fi făcut o călătorie nocturnă pe iapa înaripată „al- Buraq „– în Cer. Călătoria durează timpul necesar scurgerii apei dintr-un urciur.

O altă variantă este că Mahomed a urcat în Cer pe o scară dată de îngerul Gabriel. Allah îl numește „prieteni” și îi încredințează o anumită știință ezoterică pe care nu o poate da însă credincioșilor.

Această „minune” a călătoriei i-a făcut pe musulmani să considere Ierusalimul ca al treilea oraș sfânt după Mecca și Medina.

Cu timpul, Mahomed are din ce în ce mai mulți adepți dar și dușmani – persoane influente. El ia legătura cu unele triburi din Mecca și cu locuitorii orașului Yatrib (Medina). Cu ei încheie o alianță (pactul de la Aqaba), prin care le cere să se supună și să renunțe la idolatrie. Împreună cu o parte dintre adepții săi se va refugia la 12 septembrie 622 din Mecca la Yatrib. Această refugiere – Hegira (expatrierea) marchează începutul erei musulmane. Orașul Yatrib se va numi Medina „orașul Profetului”.

La început încearcă să atragă la islam pe iudei și pe creștini. Nu reușește însă și va ordona expulzarea lor din oraș acuzându-i de practici magice și camătă. În martie 628 Mahomed și adepții lui pleacă la Mecca să împlinescă ritualul pelerinajului (un obicei păgân). În ianuarie 630 popularitatea lui Mahomed atinge cote maxime – el intră triumfător în Mecca, fără a întâmpina vreă opoziție.

Ordonă distrugerea idolilor de la Ka'aba și proclamă începutul unei ere noi. Va cuceri teritoriul prin războaie sau supunerea de bunăvoie.

În anul 650, califul Othman cere să fie notate și adunate în scris „revelațiile” trăite de Mahomed. Notarea nu este însă făcută în ordinea cronologică a apariției lor.

5. CORANUL

Cuvântul arab „Qur'an” poate fi explicat ca derivând din verbul „qara'a „, care apare în Coran cu sensul „a recita”, „a predica”- și înseamnă (în cazul în care se acceptă această origine) „Predică”. Sensul în care se utilizează mai târziu este de „culegere de revelații în formă scrisă”. În paralel, pentru același sens se utilizează Al- kitab, „Cartea”, „Scriptura”. Termenul care se mai folosește pentru Coran, sintetizând de fapt conținutul său este „Az-zikr”, cu sensul

„avertisment” . Alături de acesta apare și Al-furkan- cuvânt care înseamnă „separare”, „distanțiere” cu aplicare la Coran – el fiind explicat de către musulmani ca „distanțiere între adevăr și fals” deci „Cel care tranșează definitiv” (cf. Angelescu Nadia „ Introdúcere în Islam”, pag. 18).

Coranul este integritatea revelațiilor pe care le-a avut profetul Mahomed în cadrul viziunilor sale. Are pentru islam valoarea pe care o are în creștinism Sfânta Scriptură.

Dezordinea aparentă a Coranului provine din faptul că evenimentele nu se transmit în ordine cronologică. Ordinea este dată de lungimea surelor(în ordine descrescătoare). Această aparentă dezordine ascunde unitatea Coranului, monoteismul absolut. Coranul cuprinde: 114 sure (capitole), 6536 versete, 99. 400 de cuvinte, 3. 116. 670 de caractere, 282 de versete în capitolul cel mai lung, 3 versete în sura cea mai mică, revelația făcându-se în perioada anilor 612-613. (cf. Azzedine, Guelozz” Islamul” în „Religiile lumii” pag. 286)

Mahomed considera revelațiile sale ca provenind din ceruri, de la „tabla bine păstrată”, „ maica scripturilor”. Viziunile transmise lui Mahomed reconstituie revelația în forma ei inițială, pură.

Tot origine divină au și Talmudul și Sfânta Scriptură, dar ele au fost falsificate de oameni de-a lungul timpului . Din această cauză, spun musulmanii, Dumnezeu trimite pe Profetul Mahomed să desăvârșească revelația și să aducă versiunea adevărată a cuvântului lui Dumnezeu – Coranul.

Dintre cele 114 sure, 70 sunt meccane și 44 medisene. Între surele de la Mecca (din prima perioadă) și cele de la Medina (a doua perioadă) stilul și conținutul sunt diferite.

Prima perioadă e dominată de ideea iminentei judecări de apoi, în stil oratoric, rimat și ritmat unicul scop fiind convertirea oamenilor de la credința în zei mincinoși la cea într-un Dumnezeu unic și adevărat.

Cea mai mare influență o dovedește asupra oamenilor prin folosirea imaginii raiului (pentru cei pioși) și a iadului (pentru cei răi). Acesta s-a dovedit a fi cel mai puternic mod de extindere a islamului.

Polemizează în special cu păgânii (mai rar cu iudeii și aproape deloc cu creștinii). În această perioadă vizionară Mahomed este pasionat și entuziast. Vede chiar și îngerii în fața lui. Cuvântările lui din această perioadă sunt poetice, imagini de o deosebită frumusețe, duse până la exces, până la exagerare.

Fiecare sură se deschide cu formula “În numele lui Allah Cel Milostiv, Îndurător”, excepție făcând sura IX (Sura căintei), care nu are o formulă de început și pare să fi alcătuit,

împreună cu sura VIII. o sură inițială unică separarea având loc ulterior. Formula de incipit este luată de la evrei.

Sura introductivă a Coranului – Al – Fatiha – este foarte importantă pentru musulmani; este rostită cu orice prilej și are pentru ei valoarea pe care o are în creștinism rugăciunea domnească “ Tatăl nostru”:

1 SURAT AL FATIHA

(Mekkana [5];

versete)

1. În numele lui Allah Cel Milostiv, Îndurător,
2. Laudă lui Allah, al lumilor Stăpânitor,
3. Cel Milostiv, Indurător,
4. În Ziua de Apoi Cărmuitor,
5. Pe Tine Te cinstim, la Tine cerem ajutor,
6. Pe drumul drept Tu fi-ne Călăuzitor,
7. Drumul celor cu care fost-ai Tu dăruitor, nu al celor pe care Tu Te-ai mâniat, nici al rătăciților (Coran I 1-7)

Surele ce urmează sunt legate de organizarea social-religioasă a comunității. Au un stil mai puțin poetic, cu fraze ample, versuri inegale, terminate în rime sau asonanțe. Cel care vorbește este Allah prin profetul Mahomed.

Se trece de la entuziasmul primei perioade la o stare de liniște, de calm. Descrierile sunt mai ample și mai puțin înfocate. Conțin deliberări retorice asupra cunoașterii lui Dumnezeu și asupra altor dogme, istorisiri lungi despre profeții anteriori (în special Moise – de care Mahomed se simte cel mai aproape).

Surele medinense atacă puternic pe evrei și susțin că aceștia sunt pedepsiți de Dumnezeu . Tot aici se dau porunci musulmanilor. Stilul dă dovadă de oralitate, adresarea este directă : ”o, voi, oamenilor”, ”o, voi, cei ce credeți”, ”o, voi, fățarnicilor”, ”o, voi, cei ce credeți”.

Ca surse de inspirație pentru Coran se observă clar inspirația din Talmudul evreilor și Sfânta Scriptură.

Mahomed le consideră ca având și ele aceeași origine divină dar Coranul le completează și le corectează. Din aceste două cărți Mahomed cunoaște fragmente pe care le

utilizează în cartea sa. Face uz de elemente iudaice și creștine însă nu ignoră tradiția poporului său. Introduce pasaje ce vorbesc despre duhuri (în care credeau popoarele preislamice).

Ce aduce el nou? – monoteismul și încredințarea că el aduce învățătura cea adevărată a lui Dumnezeu, orânduit fiind să facă asta. Susține deasemeni că Gabriel „Duhul Sfânt” îi dă învățătura dreaptă și în momentul apariției sale îngerul își face simțită prezența prin sunetul unui clopoțel. Uneori vorbește chiar cu îngerul, alteori iluminarea vine după îndepărtarea îngerului.

Pe lângă Coran există unele culegeri care conțin faptele și spusese Profetului :hadit. Coranul este omniprezent în viața credincioșilor musulmani: în educația copiilor, în școală se învață fragmente pe de rost – unii îl știu în totalitate. Textul Coranului stă la baza oricărei discuții pe teme teologice și literare. Deasemeni textul coranic este transmis (fragmentar) în permanență la posturile radio și televiziune în orele de rugăciune.

Prima imprimare în original a Coranului s-a făcut la Veneția (1485-1499). În afara traducerii Coranului în limba turcă nu există nici o altă traducere autorizată de musulmani în vreo altă limbă deoarece tradiția spune că orice traducere presupune și interpretare și se pierde astfel forma perfectă dată de Dumnezeu.

În limba română, singura traducere completă este a lui Silvestru Octavian Iosipescu – apărută la Cernăuți în 1912.

CAP. II DOCTRINA MUSULMANĂ

Influențat de iudaism și creștinism, Mahomed instituie la musulmani ideea unui Dumnezeu unic :” Nu există alt Dumnezeu decât Dumnezeu”(IX:130)

”Și nu puneți lângă Dumnezeu alt Dumnezeu ; eu vă sunt de la El un îndrumător răsvedit”(L I :51)Allah este creatorul cerului și al pământului și chezaș al fertilității : ”Și dacă-L întreb cine a făcut cerul și pământul și a luat în stăpânire soarele și luna zic ei: „Dumnezeu! ” Deci cum pot minți?

Dumnezeu îngrijește pe cine voiește cu prisosință și cu măsură. Dumnezeu doară știe toate lucrurile. Și dacă-i întreb cine trimite apa din cer și învie cu ea pământul după moartea sa, zic ei : „Dumnezeu!” Spune: Mărire lui Dumnezeu!Însa cei mai mulți nu pricep. Pe Allah îi invocau în vremurile grele :Și când umba ei pe corăbii îl cheamă pe Dumnezeu. . . Și dacă-i acoperă umbra cu umbrele, îl cheamă pe Dumnezeu și jurau pe Dumnezeu în jurămintele lor solemne: ”Și ei jurau pe Dumnezeu, jurământul cel mai greu” (XVI 40)

Allah era stăpânul vestitei pietre Ka'ba. Mahomed le cere celor din tribul său (quraysitilor): "să servească Domnului acelei case, care-i hrănește împotriva foametei"(CVI 93).

Mahomed preia atributele divine din creștinism și i le atribuie lui Allah în trei categorii. Sunt 99 de atribute pe care drept-credincioșii trebuie să le rostiască zilnic (se înfațișează sub forma a 99 de mărgelile înșirate pe ață).

Atributele lui Dumnezeu nu se află grupate la un loc în Coran ci se răspândesc în cuprinsul multor sure . La începutul fiecărei sure Allah este „Cel milostiv” și „Cel îndurat” „Și Dumnezeul vostru e numai un unic Dumnezeu; nu este Dumnezeu înafară de El, cel milostiv, îndurat” (II;158); „Dumnezeu doar este milostiv ,iertător”(II;178); „. . . Dumnezeu este cuprinzător, înțelept” (II;236);“. . . Dumnezeu este blând, înțelept” (II:271);. . . ”atotștiutoru” (III:36);” martor la toate trebile”(III:37), „înalt,măreț”(III:38), ”înțelept, știutor” (III:39)etc.

Allah este creatorul cerului și pământului și a tot ce există. ”Mărire lui Dumnezeu, făcătorul cerurilor și al pământului care pe îngeri i-a făcut trimiși cu aripi păreche și cu câte trei și cu câte patru. El adaugă făpturii ce voiește. Dumnezeu este atotputernic” (Coran XXXV:I)

„Dumnezeu ține cerurile și pământul să nu piară. Dacă ar pieri, nici unul după el nu le-ar putea ține” (Coran XXXV:39)

2 SURAT AL – BAQARA

(Medinită [87]; 286 versete)

în numele lui Allah cel Milostiv,
Indrumător

1. Alif, Lam, Mim.
2. Aceasta este Cartea, cea fără indoială; Ea este Călăuză pentru cei smeriți,
3. Care cred în cele nevăzute și plinesc Rugăciunea și din ceea ce le-am dăruit fac milostenie.
4. Și care cred în ceea ce ți s-a dezvăluit ție și în ceea ce s-a dezvăluit inaintea ta și în Viața de Apoi ei se incred.

Aceia sunt călăuziți de Domnul lor și aceia sunt izbăvitori.

Allah nu este asociat într-o Sfânta Treime și nici n-a avut vreun fiu. Mahomed neagă trinitatea pe care-o înțelege în sens strict, drept o divinitate împărțită în trei: "Credeți în Dumnezeu și în trimisul său și nu spuneți nimic despre treime, opriți-vă de la asta și va fi mai bine pentru noi". . . . "Dumnezeu nu iartă celuiia ce pune în rând cu El o ființă afară de acesta, însă iartă cui voiește"(Coran IV:51)

2. INGERII

La curtea lui Allah se află îngerii, ființe muritoare (Coran XXXV:1), fără de păcat, cu aripi perechi (câte trei, câte patru), fără poftă trupești și sufletești, nediferențiați pe sexe, creați din lumină. Cetele îngerești au arhangheli (patru- Gabriel- cel ce-i relevă fragmente din Coran, Michael- îngerul păzitor al evreilor, Raphael-care va suna cu trâmbița la judecata de apoi,Asrael-îngerul morții) dar și îngeri răi : Seitân sau Iblâs-alungat din rai în timpul lui Adam fiindcă nu i s-a închinat; Mâlik- cel ce domnește în iad, Munkar și Nakâr – cei care judecă pe cei morți. Fiecare om are doi îngeri – unul bun și unul rău – care stau lângă el la judecată și notează. Duhurile se află în subordinea lui Seitân : sunt spirite rele create din foc, au puteri mari,pot lua orice înfațișare, au poftă trupești,sunt muritori,deseori încearca să se furiseze în rai pentru a afla planurile lui Allah(dar sunt surprinși de îngerii buni, care aruncă după ei cu stele și îi transformă în cenușă – posibila explicație a căderii cometelor). Oamenii se apară de aceste forțe prin purtarea amuletelor, prin descântece - mai ales în momentul nașterii, când se considerau a fi periculoase și pentru femeie și pentru copil.

3. PROFEȚII

Revelația e o alta dogmă importantă în doctrina islamică. Este considerată un ajutor pe care îl dă Dumnezeu oamenilor prin profeți. La început profeții nu sunt considerați sfinți, lucrul acesta începând abia prin secolul al XI-lea, când se instituie un cult al sfinților cu pelerinaj la mormintele lor.

Cei mai importanți dintre profeți sunt : Adam, Noe, Moise, Iisus și Mahomed, însă numărul total al profeților menționați de Coran este de 29 (incluzând pe Avraam, Ismael, Iacob, Iozef, Iona, Eliseu, Salih, Hud, David, Solomon, Zul –Kifl, Zul-Karneln, El- Chidr, Esdra, Ibras, Elia, Ioan, Zaharia, Aaron, Lokman) Mahomed se simte atras de Moise – cel care dă evreilor Thora . Prin similitudine el dă lumii Coranul – cartea sfântă care face legătura între popor și Allah. Evanghelia dată de Iisus a fost falsificată de către oameni și acum se corectează de către Mahomed prin Coran. Profeții au și harul de a face minuni (Mahomed face o singură minune – aducerea Coranului), ei îi îndeamnă pe oameni să facă fapte bune (rugăciuni, milostenie) ”Și impliniți rugăciunea și dați milostenie și ceea ce faceți înaintea bine pentru sufletele voastre, aceea veți afla la Dumnezeu căci Dumnezeu știe ce faceți” (Coran II:104), au obligația de a propovădui monoteismul, așa cum face Mahomed (Coran IX:3-6): ”Dumnezeu e slobod la idolatri împreună cu trimisul Său. Și dacă va călăni este mai bine pentru voi, însă dacă nu va întoarceți, să știți că nu-L puteți slăvi pe Dumnezeu .

Și să vestiți necredincioșilor pedeapsa dureroasă. . . Dumnezeu doar și iubește pe cei care se tem de El. Dacă însă au trecut lunile cele sfinte, atunci omorâți-i pe idolatri. . . . iar dacă se căiesc și împlinesc rugăciunea și dau milostenii, dați-le drumul-Dumnezeu doar este iertător, îndurat”. Abraam este „prietenul lui Dumnezeu”(II:24,III:124).

4 FECIOARA MARIA ȘI IISUS HRISTOS

Iisus (Isa al-Masih”Iisus Trimisul”) ”fiul Mariei” e un profet superior tuturor profeților de dinaintea lui, pe care „Dumnezeu l-a ridicat la Sine” (IV:156).

Neagă însă crucificarea și învierea lui Hristos precum și esența divină e celor doi „necredincioșii sunt aceia care zic: Dumnezeu este Mesia, fiul Mariei!”(Coran: V:19).

Arhanghelul Gabriel îi vestește fecioarei nașterea fiului „Eu sunt un trimis de la Dumnezeu, ca să-ți dau un fecior curat’ (Coran XIX:19). Cu respect se vorbește și despre familia Mariei – familia Imran – acesta fiind numele pe care-l dă Coranul tatălui Mariei (Coran III:30-52;19:16-36)

Iisus este „fiul Mariei,, binecuvântat de Dumnezeu „Cuvântul lui Dumnezeu”, „Spiritul emanând al lui Dumnezeu”, construit după imaginea lui Adam. Oamenii au crezut doar că l-au omorât (IV:156) însă se va întoarce în lume să-și împlinească misiunea după care va muri și va fi înmormântat la Medina.

Fecioara Maria este numită „aleasa între femei” și i se dedică o întreagă sură (XIX). Se povestește aici cu mici diferențe față de Biblie anunțarea nașterii lui Ioan Botezătorul, Bunavestire, nașterea lui Hristos – căruia Dumnezeu îi dă hrană miraculoasă, retragerea Mariei cu pruncul într-un loc ascuns. Dumnezeu însă nu ar putea avea un fiu; fiul nu ar putea participa la condiția umană prin experiența morții – chiar dacă acest lucru ar fi spre binele oamenilor. Dumnezeu este Absolutul iar omul este relativul. Din aceasta cauză islamul nu acceptă ideea căderii lui Dumnezeu la condiția umană păcătoasă. În viziunea islamică doar Allah este absolut liber pentru că este infinit. El dă oamenilor parte din atributele divine (Logos, inteligență, voință) și care se vor reîntoarce la El.

El e liber să creeze – la musulmani există credința că Dumnezeu creează în permanență nu doar în 6 zile ca la creștini-sau să distrugă. Dacă în creștinism se vorbește de liberul arbitru Mahomed spune că omul nu e liber ci Allah hotărăște totul. De aici o concepție fatalistă asupra lumii. În cartea termenelor este scris pentru fiecare cât va trăi și când va muri ,aceste date neputând fi schimbate. ”Nimeni nu poate muri fără voia lui Dumnezeu ,(. . .) Nicicând nu ne întâmpină altceva decât ceea ce a scris Dumnezeu pentru noi”(Coran IX:51). ”El este cel care hotărăște și cârmuiește”(Coran LXXXIV:3). Sinuciderea este deci înfierată prin aceste versete. Alte versete însă vorbesc despre liberul arbitru :”fiecare om lucră în felul său ”(XVII:86) ”Adevărul este de la Dumnezeu și cine vrea să-l creadă; cine nu voiește să nu creadă” (XVIII:28) ”Nu urma poftii tale, căci ea te abate”(VII:110). Coranul recomandă norme de viață pentru

omul obișnuit, disprețul pentru bogăție, umilința, generozitatea, moderația : „O, fii ai lui Adam! Puteți să purtați podoabe în toate locurile de rugăciuni. Mâncați și beți dar nu faceți excese !(VII:31)”. Islamul acceptă lumea și viața omenească așa cum sunt, privindu-le ca o operă ce nu poate fi criticată și ca o manifestare a voinței inderogabile a lui Allah, deloc denaturată și coruptă de urmările unui păcat originar de neiertat. De aceea, potrivit gândirii musulmane ascetismul și renunțarea la bunurile lumești, proprii doctrinei creștine și care se rezolvă printr-o abținere de la bucuria dărnicii divine nu pot fi admise. ”(A. Malvezzi „L’islamo e la cultura europea”, la Ovidiu Drâmba, ”Istoria culturii și civilizației”, Ed. Stiințifică și Enciclopedică”, București, 1987, vol. II, pag. 285). În locul ascetismului Coranul recomandă activitatea de ajutorare a săracilor, orfanilor, văduvelor.

5. ESHATOLOGIA

Este în Islam o problemă foarte discutată. Se pare că Mohamed se inspiră și în ceea ce privește eshatologia tot din surse creștine. Coranul prezice că într-o viață viitoare musulmanii se vor bucura de mari favoruri. Cele mai vechi surse abundă în viziuni despre soarta omului după moarte. După moartea trupului sufletele sunt într-o stare de inconștiență. Sfârșitul lumii este anunțat prin semne: va fi uitat Coranul, va dispărea templul din Mecca .

“Și când vine termenul lor, atunci Dumnezeu privește la servii săi”. (Coran XXXV:45)

În privința judecății – se vorbește despre o judecată particulară a sufletului după care se dă verdictul. Judecata depinde de faptele de pe pământ:”.... . și ceea ce faceți pentru sufletele voastre, aceea veți afla la Dumnezeu, căci Dumnezeu știe ce faceți”(Coran II:104)

Judecata depinde și de modul cum reușesc să treacă bariera dintre rai și iad (o sabie peste care cei drepti trec dar păcătoșii cad și merg la locul de chin)

Raiul se desparte de iad prin niște ziduri pe care stau cei ce au săvârșit în mod egal fapte bune și fapte rele și privesc în ambele părți fără a putea coborî) ”Și între ei este un val și asupra zidurilor sunt oameni care îi cunosc pe toți după semnele lor și ei strigă către tovarășii raiului : “Pace asupra voastră!” Ei nu pot să ajungă acolo, deși o doresc. Iar dacă se îndreaptă ochiul lor spre tovarășii focului, zic ei :Doamne nu ne pune la un loc cu poporul nelegiuitor”(CoranVII:44-45).

Locuitorii raiului au culoarea albă iar cei ai iadului sunt negri. Se observă crearea unui loc pentru cei care pe pământ au fost în cumpănă și unde-și ispășesc pedeapsa. Cei din iad mănâncă din pomul blestemat Zakkum “un pom care iese din fundul iadului (XXXVII – 62).

Ei “gustă apă clocotită și puroi”XXXVIII:57)”îmbla în apă clocotită”(LV:44). Plata celor buni este deasemeni prezentată în Coran :”Însa servii lui Dumnezeu cei curați, / aceia vor primi o îngrijire hotărâtă :/roduri; și vor fi cinstiți / în grădinile plăcerii/pe tronuri față în față. /Va îmbla în cerc la ei un pahar dintr-un izvor,/alb,dulce pentru cei ce beau/nu va fi în el amețeață,nu se vor îmbăta din el/Și la el vor fi fete curate,oacheșe, ca și un ou ascuns/ Ei sunt cei aduși în apropiere (de Dumnezeu)/în grădinile plăcerii.../Și roduri din care își aleg,/ și carne de pasăre, care numai o poftesc/și (copile)oacheșe ca mărgăritarele ascunse:/drept răsplată pentru faptele lor/nu aud acolo vorbă deșartă și nici învinuire de păcat/numai cuvântul :”Pace!Pace!”(Coran LXVI:11-25)”Acesta este adevărul sigur / Deci laudă numele Domnului tău, Cel mare “(Coran LXVI:95-96). Apare imaginea lui Antihrist – un monstru cu un ochi, călare pe un asin, în încercarea lui de a câștiga lumea. Proorocul Iisus va veni la moscheea din Damasc, va lupta cu Antihrist și după ce îl va învinge va trăi pe pământ încă 40 de ani alături de cei drepecți. Morții vor învia, va urma judecata lui Dumnezeu în urma căreia vor fi trimiși fiecare în rai sau iad. Oamenii sunt clasa cea mai înalta de ființe (peste îngeri și duhuri), aplecați spre păcat, lipsiți însa de un păcat strămoșesc- pentru că Adam s-ar fi căit pentru păcatul său și a fost iertat. Scopul pentru care Dumnezeu a făcut lumea va fi dezvăluit. Până atunci totul este pentru ființele umane o punere la încercare nu o damnare pentru păcatul original. Fiecare încercare dată omului este în funcție de vârsta și sexul credinciosului (pentru bărbat încercările sunt mai grele) Este interzisă pierderea

speranței în iertarea divină – păcatul disperării fiind cel mai mare dintre toate păcatele “ cei ce cred în deșertăciune și nu cred în Dumnezeu, aceia sunt pierduți”(Coran:XXIX:52)”Și dacă se va sufla în trambiță / va fi în ziua aceea o zi grea/ pentru cei necredincioși, nu ușoară”(LXXIV :8-10). Când cerul se va despica, când pământul va “scoate afară sarcinile sale”(XCIX:2)”Când cerul se sfâșie/ Când pământul se întinde,/ Și aruncă afară ce este în el și se deșartă.... /Omule, tu te silești spre Domnul tău, și-l vei întâmpina”(LXXXIV:1-6)

În Coran LV sunt numeroase viziuni apocaliptice :”Se va trimite asupra voastră o flacără de foc și aramă și nu vi se va ajuta”(LV:35), “Se va despica cerul și va fi roș ca pielea cea roșie”(LV:37)

La al doilea glas al trâmbiței, morții vor învia și vor ieși din morminte . Dincolo de bolta cerească spartă se va vedea chipul lui Dumnezeu susținut de opt îngeri, înconjurat de cete cerești.

Va începe judecata după cartea faptelor omenești. Profeții vor veni să depună mărturie că au proclamat monoteismul și i-au avertizat pe oameni. Cei drepti primesc răsplata de ordin material (izvoare proaspete,pomi plini de rod, tineri “frumoși ca mărgăritarul, cărnuri și băuturi diverse “(LVI:23-25).

Nu se vorbește despre învierea sufletelor ci despre o nouă geneză-înviere în trup. Intervalul între moarte și judecată este foarte scurt, timp în care omul este inconștient și se va trezi convins că totul a durat o zi sau o oră.”Și în ziua când îi va aduna, le va fi ca și când ar fi întârziat numai cu o oră din zi “(X:46)”...va fi pentru ei ziua când vor vedea ce li s-a amenințat/ ca și când ar fi petrecut numai o oră din zi”(XLVI:34-35)

6. SFINȚII

Atributul ”sfânt” se folosește des cu privire la Allah, însă nu cu prioritate. La începutul ei, religia islamică nu vorbea de sfinți. Mai târziu termenul începe să fie folosit pentru a numi “locurile sfinte “ de pelerinaj (mai ales sub influența sufismului).

Îndatoririle morale pe care le au musulmanii nu au în vedere sfințenia ci ideea de răsplată sau pedeapsă, funcție de conduita musulmanului.

Mahomed nu se considera sfânt ci spunea: "Eu sunt om ca și voi" (XVIII:110). Teoretic, teologia musulmana a dezaprobat cultul sfinților – care este contrar învățaturii Coranului. Practic însă acest cult are o mare dezvoltare în islam. Exista o serie de sfinți cunoscuți doar în anumite regiuni. Indiferent de gradul de popularizare se presupune că sfinții au privilegii numeroase din partea lui Allah: săvârșesc minuni, se pot metamorfoza și transporta la mari distanțe, pot vorbi diferite limbi, pot interveni în fenomenele naturii sau în cele sufletești. Gradul de sfințenie cel mai înalt îl are Coranul dar și Mahomed – cel care transmite pe linie directă sfințenia descendenților săi (prin salivă – cum cred musulmanii –la ultimul prânz al sfântului ucenicul este sfințit astfel de către sfântul musulman, care în cursul vieții păstrează sfințenia cu mare grijă să nu-l fie furată).

Coranul nu se adresează însă doar sfinților sau celor desăvârșiți ci tuturor oamenilor.

7 "STÂLPII CREDINȚEI"

Cele cinci obligații de cult poartă numele de "Stâlpii credinței": profesiunea de credință (Shahada), dania (Zakat), rugăciunea (Salat), postul sawn (Ramadan), pelerinajul comunitar la Mecca (Hajj).

PROFESIUNEA DE CREDINȚĂ

Este primul stâlp, condiția necesară pentru a se putea trece la celelalte obligații "nu există Dumnezeu în afară de Dumnezeu" și "Mahomed este trimisul Lui Dumnezeu"

Formula se pronunță de către cel ce vrea să adere la islam, în toate momentele vieții unui musulman, (la ceremonii, la urechea nou-născutului, la mort). Formula "al illah illa Allah " este potrivit lui Mahomed "cheia raiului" și este scrisă pe

monede, pe steagul unor țări islamice, este considerată formula de jurământ sau folosită ca strigăt de luptă, este rostită de cei ce duc sicriul, de cei care-l văd trecând, este considerată formulă magică și scrisă pe ușile caselor (păzește de duhuri rele și diavoli)

RUGĂCIUNEA

Cuvântul “șalat” se traduce impropriu prin “rugăciune” sensul lui cel mai apropiat ar fi “a sanctifica” Mahomed spunea că rugăciunea e “pupila ochiului său” – nu este deci o obligație ci o “jubilară”. În același timp, rugăciunea este un ritual prescris conform unui calendar și unui orar precis, în timpul căreia se împlinesc anumite gesturi . Alte modalități (paralel cu rugăciunea) de adresare către divinitate sunt : evocare, invocație, implorare, veghe. Pentru rugăciune sunt prescrise cinci momente din zi”Căci rugăciunea este orânduită celor credincioși pentru timpurile hotărâte”(IV:104).

Cele cinci momente nu au ore fixe ci sunt etape ale mișcării soarelui : în zori, la amiază, între prânz și apusul soarelui, la apus și în intervalul de timp ce începe de la dispariția ultimelor licăriri ale crepusculului. Orele sunt variabile în funcție de anotimp și spațiul geografic. Unii credincioși practică rugăciunea la începutul fiecărui interval din teama de a nu muri fără să fi îndeplinit rugăciunea.

Rugăciunile sunt precedate de spălările rituale “ abluțiuni mici și mari”: spălarea mâinilor, antebrațelor, gurii, nărilor, a feței, udarea cu apă a urechilor, cefei, părului și picioarelor.

Dacă individul își pierde controlul de sine (somm, leșin, renegare, abjurare) se anulează starea de curățenie rituală, ea trebuind a fi reluată pentru a continua rugăciunea. Poziția pentru rugăciune este așezat, întins pe o parte sau în picioare. Curățenia este o condiție a rugăciunii rituale (și nu doar igiena personală ci și la locul de rugăciune). Covorașul de rugăciune îl ferește pe credincios de contactul cu solul murdar. Încălțăminte este scoasă și lăsată la intrarea în moschee – pentru că ar putea fi murdară.

Credinciosul își îndreaptă fața în timpul rugăciunii către Mecca, unde se află Ka'Abă. De oriunde vii, întoarce fața ta spre templul cel sfânt, căci adevărul acesta este de la Dumnezeuul tău. Lui Dumnezeu nu-I este necunoscut ceea ce faceți. De oriunde vii, întoarce fața ta spre templul cel sfânt și oriunde sunteți întoarceți fața voastră spre el, pentru ca oamenii să nu aibă dovezi împotriva voastră ci numai împotriva celor nelegiuți. De ei nu vă temeți, ci temeți-vă de Mine. Eu voi să împlu cu harul Meu și veți fi îndreptați spre bine” (II:144-145). Spre această moschee se orientează toate celelalte moschei construite, mormintele și chiar casele – pe cât este posibil, acesta fiind un exercițiu spiritual.

Până la Hegira, musulmanii se orientau în timpul rugăciunii spre Ierusalim, apoi spre Mecca.

La începutul rugăciunii ei ridică brațele în sus și rostesc formula “Dumnezeu este mai mare decât tot ”ritual care se reia în cazul în care îi este distrasă atenția. Apoi se recită al-Fatiha “Deschizătoarea”- prima sură a Coranului, echivalentul rugăciunii “Tatăl nostru” după care rosteste la alegere o altă sură. Poziția mâinilor în timpul rugăciunii este funcție de “școala” din care face parte: de-a lungul corpului, strânse, împreunate în dreptul taliei, strânse la piept sau în dreptul inimii. După recitarea surei în poziție verticală, credinciosul se închină adânc, aducând mâinile la genunchi, rostind formula :”Preamărire Domnului meu Celui mare și laudă Lui”, după care se prosternează cu fruntea la pământ, rostind de trei ori formula”Preamărire Domnului meu Preainalt și laudă Lui!” În funcție de ora la care se face rugăciunea este rostită o rugăciune specială. La final, credinciosul se ridică și se întoarce în stânga și în dreapta, rostind formula:”Pace asupra voastră și îndurarea Lui Dumnezeu!”

Abia atunci cei din preajmă i se pot adresa cu urarea :”Dumnezeu să primească!” la care oficiantul va răspunde:”De la noi și de la voi fapta cea bună!” Timpul pe care i-l ia unui credincios acest ritual al rugăciunii este de 5-10 minute. Recomandarea este să se facă de câte ori este posibil rugăciunea în grup, a cărei oră este anunțată de către muezin de la înălțimea minaretului. Imamul este cel care începe rugăciunea și toți ceilalți repetă după el.

Rugăciunea în comun la moschee se recomandă mai ales bărbaților și în special în ziua de vineri, când se rostește și o predică adaptată la problemele zilei. Bolnavii, călătorii, cei ai căror muncă nu permite întreruperea pentru efectuarea ritualului rugăciunii sunt scutiți de la aceasta.

DANIA

Se asociază aproape întotdeauna rugăciunii rituale fiind strâns legate de împlinirea faptelor bune. "Ceea ce dați ca milostenie din averea voastră să fie pentru părinți, rude, orfani, căci binele pe care-l faceți îl cunoaște Dumnezeu"(II:211) Mahomed a spus că valoarea daniei nu o dă cantitatea sau valoarea comercială – gestul sau fapta fiind tot un dar – ci dărnicia în sine. Tot ceea ce are omul e prin bunăvoința lui Dumnezeu și trebuie împărțit pentru binele celor din jur.

Dania este un exercițiu ai cărui beneficiari sunt: copiii, săracii, bolnavii, sclavii, prizonierii, călătorii, datornicii însă este important ca ea să fie un gest gratuit fără a aștepta răsplata sau a cere un alt favor, să fie dată din ceva ce îți este drag nu din ceva de proastă calitate, ce nu îți trebuie, fiindcă darul nu este considerat dacă nu este făcut din inima.

"Ceea ce dați ca milostenie și ceea ce juruiți, aceasta o cunoaște Dumnezeu, însă cei nelegiuți n-au ajutor. Dacă dați de cunoscut milosteniile e bine ; iar dacă dați într-ascuns săracilor e și mai bine . Aceasta vă va răscumpăra de la răutățile voastre. Dumnezeu știe ce faceți"(II:273)

POSTUL

Există în islam trei feluri de post: postul din luna Ramadan e cel mai important și constituie o obligație rituală de bază fiind post obligatoriu pentru musulmanii de ambe sexe.

Începând din zorii zilei este interzis să se bea, să se manance, să se fumeze și să se utilizeze parfumurile. Sunt interzise relațiile sexuale sau alte manifestări erotice (fie ele și cu gândul). Mahomed se pare că a practicat postul - se retrăgea din când în când în peștera de pe muntele Hina. Abținerile din timpul zilei se recompensează însă cu plăcerile din timpul nopții ceea ce explică faima nopților de Ramadan. Postul Ramadanului (luna a IX-a din an) se ține în amintirea revelării Coranului. Tot ceea ce îi fusese revelat Profetul repeta în luna Ramadan. În data de 27 a lunii Ramadan este “noaptea Destinului”, a Revelației, a cărei celebrare se face la moscheile din orașe și este un preambul la Marea Sărbătoare a ruperii postului.

Cei care neglijează acest post în mod deliberat au posibilitatea de compensare prin două luni de post ulterior și o taxă care ajunge pentru hrana a 60 de săraci. Cel mai greu post este când luna Ramadan pică vara (calendarul religios nefiind fix).

PELERINAJUL

O altă obligație fundamentală care o dată pe an este obligatorie – pelerinajul la Mecca în amintirea Hedgirei. La templul din Mecca se afla Ka’Aba – incinta sfântă care ar fi fost construită de Abraham cu ajutorul fiului său Ismail-, un “cub” mare de piatră (12 metri lungime/10 metri lațime/6 metri înălțime) în care se află piatra neagră- o bucată de granit. În apropiere este izvorul sfânt Zemzem, pietrele și moscheea sacră. Ka’Aba se înconjoară de șapte ori (pelerinajul este prescris și femeilor cu condiția să aiba un însoțitor), se sacrifică un animal a cărui carne este mâncată de săraci și străini. În “ziua sacrificiului” fiecare cap de familie are obligația de a aduce o astfel de jertfă.

După pelerinaj începe desacralizarea prin tăierea unghiilor și a părului. Mecca este părăsită după un înconjur de rămas bun. Instituția pelerinajului datează din timpul lui Mahomed – 632 primul pelerinaj la Mecca, la Ka’Aba, pe care el o consideră “casa lui Dumnezeu. Se fac pelerinaje și la Ierusalim (la Moscheea lui

Omar și Moscheea Stâncii- construită în locul unde Mahomed și-a început călătoria nocturnă în cer) și începând cu secolul VII - sub influența sufismului – și la mormintele sfinților.

8 RĂZBOIUL SFÂNT

Coranul recomandă convertirea la islam a necredincioșilor prin blândețe:” Și Dumnezeu cheamă la locuința păcii (raiul) și-l ocârmuiește pe cine voiește pe drumul drept”(X:26) însă formulează și un imperativ la luptă: ”Luptati-vă pentru drumul lui Dumnezeu și să știți că Dumnezeu aude și știe”(II:245), cere masacrarea necredincioșilor :”Și dacă întâlniți necredincioși, jos cu gâturile, până ce i-ați măcelărit și legați tare cătușele lor. Și cei necredincioși, pieire asupra lor!”(XLVII:4) . Dacă se convertesc ei sunt integrați în noua comunitate și primesc aceleași drepturi ca și arabii. Sunt pasibili cu moartea dacă se întorc la vechea credință . Refuzul convertirii duce la războaie, în schimb convertirea de bunăvoie atrage după sine din partea credinciosului și acordarea unei taxe de protecție- protecție pe care statul musulman i-o va acorda credinciosului . Patru cincimi din prada de război se împărțea armatei musulmane iar o cincime “lui Allah” (Profetului și familiei lui), săracilor și orfanilor.

“Și să știți că dacă faceți pradă din ceva, a cincea parte este pentru Dumnezeu și pentru trimisul lui și rudele sale și pentru orfani și sărmani și pentru fiul drumului “(XVIII:42). Imamul (șeful comunității musulmane) hotăra soarta prizonierilor: libertate, moarte, sclavie.

În cazul populațiilor supuse de bunăvoie, fără luptă, care erau monoteiști, creștini, evrei, care au la baza credinței lor o carte sfântă,adepti ai lui Zoroastru, Mahomed dădea permisiunea să-si exercite credința în schimbul unei plăți “impozit de toleranță” prevăzută prin Coran și deveneau “protejați prin învoială”.

“Luptati-vă împotriva celor ce nu cred în Dumnezeu și în ziua de apoi și nu opresc ceea ce a oprit Dumnezeu și trimisul Său și nu mărturisesc mărturia adevărului – dintre cei cărora li s-a dat Scriptura- până ce nu dau tributul din mână și nu sunt umiliți. ”(IX:29)-De impozit erau scutiți sclavii, femeile, bătrânii, însă ceilalți

erau pasibili de închisoare dacă nu puteau plăti. Se plăteau și alte taxe: pentru întreținerea armatei, impozit funciar și pentru bunurile imobiliare. Nu puteau însă să fie aduși ca martori în fața judecătorilor ei nefiind credibili.

9. FAMILIA ÎN ISLAM ȘI CONDIȚIA FEMEII

Dacă în creștinism femeia este văzută ca soție, mamă, soră, în islam ea este componenta unui harem condus de frate, soț sau tată este lipsită de dreptul la inițiativă și de independență :”Bărbații să le fie înaintea femeilor, pentru ca și Dumnezeu i-a pus pe aceia înaintea acestora și ei le țin din averile lor”(IV:38). În preislamism, din cauza fricii de sărăcie a familiei, a părinților, fetele nou- născute erau ucise (lucru interzis de Coran)”Și nu omorâți copiii voștri de frica sărăciei, Noi îi vom îngriji pe ei și pe voi. Omorârea lor este un păcat mare. ”(XVII:33). Se reamintesc obligațiile pe care le au copiii față de părinți”și Noi îi poruncirăm omului bunătatea față de părinții săi . Maică-sa l-a purtat cu dureri și l-a născut cu dureri. Și purtarea și înțarcarea sa durează treizeci de luni”(XLVI:14) .

Se acordă o mare importanță orfanilor și se recomandă administrarea corectă a moștenirii lor: ”Dați-le orfanilor averea lor și nu schimbați răul vostru cu binele lor. Și nu mâncați averea lor în folosul averii voastre, căci acesta este un păcat greu...Cercați-i pe orfani până au ajuns timpul căsătoriei și dacă ați cunoscut că ei se pot înșși ocârmui, atunci încredințați-le averea lor, însă nu o mătrășiți fără măsură și în grabă dacă încă nu vor fi în vârstă” (IV:2-6)

Femeia nu este privită drept ființă ci adesea este “un ogor” –“Femeile sunt pentru voi un ogor. Deci intrați pe ogorul vostru așa cum voțiți. Însă pregătiți-vă sufletul înainte de aceasta și temeți-vă de Dumnezeu, știind că veți veni înaintea Lui”(II:223). Menirea femeii este și în rai aceea de a-i sluji pe bărbați fiindcă despre soarta lor nu se menționează nimic. În preislamism monogamia era extinsă însă Mahomed autorizează numărul de patru soții legitime:” Luați ca soții dintre muieri două, trei sau patru”(IV:3) ”Astăzi vă este iertat tot ce este bun... vă este iertat să vă căsătoriți cu muieri slobode, credincioase, cu muieri ale acelor care au primit

scriptura înaintea voastră, dacă le dați zestre, vă purtați bine și nu le faceți să preacurvească și nu le luați ca țiitoare “(V:7).

Coranul nu stabilește însă numărul concubinilor sau al sclavelor iar Mahomed a acceptat poligamia datorită numărului mare al văduvelor în urma războaielor. Fostele sale soții însă nu aveau dreptul de a se recăsători: ”Și nu vi se cade ca să faceți scârbă trimisului Lui Dumnezeu, nici să vă căsătoriți cu soțiile sale după el. Aceasta ar fi ceva mare la Dumnezeu!” (XXXIII:53)

Dacă un bărbat nu are avere poate lua de nevastă o prizonieră sau o sclavă de război. Astăzi se tinde în Islamism către monogamie, poligamia aducând numai neajunsuri pentru femeia musulmană, dispreț, umilință- ducând către împiedicarea progresului social și întunecând adevărata concepție a bărbatului musulman față de femeie. Paradisul musulman apare în Coran drept un harem ideal unde femeile-i servesc pe bărbați cu multe bunătăți. ”Ei stau întinși pe tronuri în rând și Noi îi căsătorim cu copile oacheșe” (LII :20) ”În ele sunt copile cu ochi neprihăniți pe care înainte nu le-a atins nici om nici duh” (LV:56) ”copile oacheșe ca mărgăritarele ascuse”(LVI:22). Femeia musulmană a rămas departe de idealul creștin al fecioriei.

Monoteismul este rezervat pentru bărbați ele trăind în poligamie. Nu sunt demne nici să participe la cult, în moschee stau separat de bărbați în niște locuri ca niște balcoane suspendate, pornind de la ideea că sunt impure- cele mai periculoase fiind cele logodite și cele bătrane care aduc nenorociri prin privirile lor rele. Din acest motiv femeia musulmana stă mai mult în casă și când iese este acoperită cu un voal.

Celibatul e privit ca o anomalie. Căsătoria este obligatorie singura condiție fiind cadoul de nuntă pe care soțul îl face soției la încheierea contractului de căsătorie – ca o recompensă a totalei supunerii față de bărbat. Unele pasaje ale Coranului interzic căsătoria cu necredincioase:”Nu luați ca soții păgâne până ce nu s-au făcut credincioase ... nu căsătoriți femei credincioase cu păgâni, până nu se fac ei credincioși căci un om credincios e mai bun decât un păgân, chiar dacă vă place”(II:220). Alte prescripții dau permisiunea căsătoriei cu creștine sau evreice: ”Astăzi vă este iertat tot ce este bun... vă este iertat să vă căsătoriți cu femei

slobode, credincioase, cu muieri ale acelora care au primit scriptura înaintea voastră, dacă le dați zestre, vă purtați bine și nu le faceți să preacurvească și nu le luați ca țiitoare (V:7). Se recomandă căsătoria celor buni cu cei buni sau a celor răi între ei. ”Curvarul să nu se căsătorească decât cu o curvă sau păgână ...și acesta este oprit pentru cei credincioși”(XXIV:3)”Cele rele pentru cei răi și cei răi pentru cele rele, cele bune pentru cei buni și cei buni pentru cele bune”(XXIV:26).

Bărbatul musulman nu are – ca la evrei – obligația căsătoriei de levirat, se poate însura cu femeii creștine sau evreice însa femeia musulmană nu se poate căsători decât cu un bărbat musulman. Văduvele se pot căsători după 4 luni și 10 zile de la moartea soțului (II:234). Femeile adultere erau închise în timpurile străvechi în temnițe, pentru tot restul vieții. Coranul aduce însă pedeapsa fizică: ”Desfrânata și desfrânatul să fie pedepsiți fiecare cu câte o sută de bice!”(XXIV:2) în prezența a patru martori ai adulterului (obligatoriu bărbați) care evitau mărturia mincinoasă – considerată crima și pedepsită ca atare. ”Cei ce defaimă muieri cinstite apoi nu aduc patru martori, biciuți-i cu optzeci de bice și nu mai primiți mărturie de la ei cândva, căci ei sunt nelegiuți, afară de cei care pe urmă se căiesc și se îndreaptă”(XXIV:4-5). Divorțul se poate produce ușor în familia musulmană atunci când femeia sau bărbatul au defecte trupești sau când bărbatul nu-și poate întreține familia. În vechime era suficientă pentru divorț rostirea unei formule :”tu îmi ești ca spatele mamei mele”.

Repudierea soției de către soț este cea mai comună formă de divorț și se realizează prin repetarea de trei ori a formulei “talak”(“te repudiez”) într-un interval de timp de trei patru luni (o perioada de timp necesară pentru a nu fi apoi vreo îndoiala cu privire la paternitate în cazul nașterii ulterioare a unui copil)Nu poate fi repudiată femeia însărcinată: ”Dacă sunt ele îngreunate,cheltuiți pentru ele până vor depune sarcina lor și dacă alăptează pentru voi, dați-le simbria lor și sfătuiți-vă întreolaltă după cuviință. ”(LXV:6)

După nașterea copilului soțul este obligat să-și întrețină timp de doi ani soția (cât durează alăptarea) apoi poate rosti a treia oară formula repudierii și nu se va putea răzgândi pentru a se însura din nou cu aceeași femeie decât dacă ea a mai fost măritată ulterior repudierii. Repudierea a rămas o formă legală de divorț,

recunoscută de legea islamică dar care nu se aplică în cazul căsătoriilor între sclavi. Căsătoria temporară se practică la musulmani – o formă de prostituție legalizată. Când cineva călătorește într-o regiune străină singur, se poate căsători cu o femeie de acolo în schimbul unei sume de bani.

Căsătoriile se oficiază în fața cadiului prin pronunțarea mai multor formule fixe. Piedica cea mai serioasă în calea emancipării femeii musulmane o constituie religia islamică. Abia în anul 1955 femeile musulmane au fost acceptate în Universități.

10. PRACTICI RITUALE

Circumcizia este legată de alte practici de purificare, fiind o practică rituală secundară în comparație cu celelalte: dania, postul, rugăciunea, pelerinajul, djihadul (războiul sfânt), profesiunea de credință. Conform unelor tradiții circumciziunea este obligatorie, altele însă o recomandă doar. Este asimilată botezului neavând o dată fixă la care trebuie făcută. -în a șaptea zi după naștere, la vârsta de 3, 5, 6, 7 sau chiar 10 ani (în funcție de regiune sau tradiție).

Este însoțită de o serie de ceremonii: o procesiune a copiilor îmbrăcați în haine de sărbătoare, cântece, dansuri, ospețe – pe care uneori le suportă cel mai bogat nu neapărat părinții. În unele zone se practică și la fete acest ritual – exciziune.

NOU-NĂSCUTUL

Este purificat într-o baie în care au fost fierte flori. Lângă leagănul lui arde timp de trei zile de la naștere un foc pentru a alunga spiritele. I se pun lângă leagăn deseori zahăr, pâine și aur cu urări de generozitate, viață lungă, îmbelșugată (practică întâlnită în toate zonele lumii, în obiceiuri și tradiții românești chiar)

Mama era considerată impură timp de 40 de zile și nu se putea apropia de foc sau de obiectele din lut sau lemn, nici chiar de propriul copil –pe care-l alăpta o doică; fiind ambii (mama și copil) foarte predispuși la atacul duhurilor rele pe care încercau să le îmbuneze și de care se apărau prin diverse amulete sau practici.

LOGODNA ȘI CĂSĂTORIA

Ritualurile logodnei sau ale căsătoriei sunt foarte diferite în funcție de regiune. Uneori părinții se orientau după astre și alcătuiau horoscopul copiilor. Importantă era și firea viitorilor cuscii. Mirele trimitea un buchet de flori miresei – acceptarea lui era sinonimă cu aprobarea logodnei. Nunta se oficia în anumite luni și zile ale anului. Era invitată întreaga comunitate (sătenii sau membri din breslele în care lucrau socrii). Locul de desfășurare era casa mirelui însă evenimentul și ospățul se derulau numai după ce era achitată suma de răscumpărare. Actul încheiat putea conține anumite clauze asupra cărora anterior conveniseră tinerii. Ceremonia nupțială se deschidea printr-un cântec și își făceau apariția mirii: tânărul călare și mireasa purtată într-o litieră trasă de patru catâri, împodobiți cu panglici și clopoței. Zestrea fetei era expusă vederii mulțimii.

CEREMONIA FUNERARĂ

Era mult mai sobră. Era interzisă bocirea mortului și participarea femeilor la înmormântări. Trupul era depus în moschee unde ruda cea mai apropiată rostea o rugăciune. Apoi i se făcea mortului baie rituală de purificare, era îmbrăcat cu un șort și acoperit cu un cearșaf. Era pus în groapă cu capul spre Mecca. În fiecare săptămână membrii familiei veneau să stropească mormântul. Ospățul de după înmormântare se repeta la 7 și 40 de zile și erau invitați săracii.

Culoarea de doliu era albul (Iranul Oriental, Spania, Maroc), negru sau albastrul închis (în Iranul Occidental).

BIBLIOGRAFIE

1. CORANUL – traducere în limba română de Silvestru Octavian Isopescu, Cernăuți, 1912
2. Anghelescu, Nadia “Introducere în Islam” ,coord. Prof. Univ. Dr. Remus Rus, Ed. Enciclopedică, București, 1993
3. Drâmba, Ovidiu – “Istoria culturii și civilizației”, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1987, Vol. II, pag. 246-342
4. Eliade, Mircea “Istoria credințelor și ideilor religioase”, Ed. Univers, Chișinău, 1994, Vol. III, pag. 69-92
5. Guelloz, Azzedine “Religiile lumii” - “Islamul”, Editura Humanitas, București, 1996, pag. 253-334
6. Doctorand Mitru, Nicolae “Morala Islamică oglindită în lucrarea “Dialogos” a lui Manuel al II-lea Paleologul (1391-1425), în “Ortodoxia”, E. I. B. M al B. O. R , nr. 3/1972, pag. 459-474
7. Pr. Magistr. Soare, Dumitru “Situția femeii în Islamism și creștinism”, în “Ortodoxia”, nr. 3 /1957, pag. 438-459
8. Pr. Magistr. Soare, Dumitru “ Situația femeii în islamism”, în “Studii teologice”, nr. 3-4/1957, E. I. B. M. al B. O. R, pag. 260-270
9. Diac. Prof. Vasilescu, Emilian, “Starea actuală a Islamului”, în “Studii teologice” E. I. B. M al B. O. R, nr. 3-4/1956, pag. 260-270

CUPRINS

CAP. 1

Islamul – semnificația cuvântului

Religia preislamică

Mahomed ibn Abdullah

Coranul

CAPITOLUL II

Allah

Îngerii

Profeții

Fecioara Maria și Iisus

Eshatologia

Sfinții

“Stâlpii credinței”

Profesiunea de credință

- Rugăciunea
- Dania
- Postul
- Pelerinajul
- Războiul sfânt –Djihadul

Familia în Islam și condiția femeii

Practici rituale

- Circumciziunea
- Noul-născut
- Logodna și căsătoria
- Ceremonia funerară

Bibliografie